

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem
omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S.
Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum
triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 11. Fodit in ea torcular. Tam abundanter prouidit Deus vineæ suæ, vt ei
dicere liceat: Non plus vltra.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

modis SS. Patres exponunt, quæ non sunt huius loci. Observe verò, doctore. D. Aug. confestim à propheta subiungit: *Tunc non confundar, cum perspexero in omnibus mandatis tuis. Ne inadventent ter prætereamus illud vniuersale in omnibus, quæ sententia congruere videtur illi, quod eleganter prælatum ait Apollolus: Si quis auditor est verbi, & non factor, hic comparabitur viro consideranti vultum naturæ suæ in speculo: considerauit enim si & abijt, &c. Qui autem perspexerit in legem perfectam libertatis, & permanserit in ea, non auditor obliuiscus factus, sed factor operu, hic beatus in factis suis erit. Confer illud: Cum perspexero, Dauidis, cum hoc D. Iacobi: Qui autem perspexit. Miramur merito specula, & quæ nobis naturæ auctores Deus prouidit ad vultus nostri compositionem: ne in quotiescumque, enim illum ritè stantes componere, speculum consulis, omnes quos notas defectus, reparas: illud quippe intueri, nostros deprehendere defectus, eosque detegere, & non emendare, nullum inde emolumentum. Opposuit Deus nostræ mentis oculis quasi pelliculam speculæ, legem suam cælestem, in qua nos ipsos inspiciamus, velut in speculo diuino, & per illam nostras deprehendamus defectus eosque omnes corrigamus. Pro certo habe, licet lex in vultu maculas corrigas, quas per speculum annotasti, si vineam non abstergens, omnium risui fatuus exponeris: (a) multa, licet præcepta Dei custodias, & vinum tantummodo transgrediaris, coram Deo & fructus ac consiliis nimis habebis, ridebuntque te sancti: si verò hac te studes confusione liberare, conare cuncta Dei diligens nimis iussa custodire: *Tunc non confundar, cum perspexero in omnibus mandatis tuis.* Parum etenim refert, vineæ sepe quibuldam, in pluribus partibus illasam, restamque consueuere si vel ex vna parte hostibus pateat accessus ingressuris, botros direpturis palmetique vastaturis.*

§. 11. Fodit in ea torcular. Tam abundanter prouidit Deus vineæ suæ, vt ei dicere liceat: Non plus ultra.

Deinde turrim seu propugnaculum in vinea sua edificauit, vt esset habitatoribus in fortissimam munitionem: *Edificauit turrim in ea.* Similiter & *Torcular fodit in ea,* vt commodè, securè ac imperturbatè vinum exprimeretur. Multa SS. Patres congerunt, ad horum omniū declarationem. Dicunt alij, turrim

hanc significare templum fortissimum, quod vt probat Lyra, in modum turris edificatum exiit. *In c. 6. 17. Reg.* & ipse Michas templum elegati phrafi cognominat turrim nebulosam: *Ei in turris nebulosa, Reg. 4. Mich. 4. Hebra.* quia quidquid in eo spectabatur, nubes erat, 10. illa nebula, qua totum implebatur templum. ipso dedicationis die sub Salomone rege potentissimo: erat autem turris populo in propugnaculum, cui promittebat Deus, quotiescumque fame, peste, bello, morbis aliisque pressis calamitatibus, ad illud recedissent certo certius se confiderent esse liberandos. Per torcular, sacrificiorum indicatur altare, quo tantus animalium effundebatur sanguis quantum defuit vini expressis viuis in torculari. Veruntamen non vacat omnibus inhaerere, prouide his superfedeo, illud tantummodo committans, hoc Christum his particularibus velle declarare circumstantijs quod de cunctis prouiderit necessarijs, vt vineæ fructibus, vniuersisque potiretur nihil ei defuit ex ijs, quæ vineæ quis congenita esse indicaret.

Hæc impleta esse conspicimus in Dei Ecclesia, cui Deus quæcumque esse possent necessaria abundè suppeditauit, vt fideles, eius vineæ palmites honorum operum fructus producerent vberiores. Vniuo verbo hæc omnia Apollolus: *Præstitit omnia abundè.* Nota illud *(omnis)* videtur reminisci sermonis illius quo David animam suam ad Dei laudes celebrandas hortabatur, & è re nostra esset, vt ego, vosque mecum frequenter prophetam imitaremur. Dei sibi præstata recolat beneficia, donaque perpendit gratuita, vnde & animam suam omnique ad gratiarum excitat actionem: *Benedic anima mea Domino, & omnia quæ intra me sunt nomini sancto eius. Benedic, &c. & noli obliuisci omnes retributiones eius.* (Quæ quæso, sunt hæc beneficia?) *Qui propitiatur iniquitatibus tuis, qui sanat omnes infirmitates tuas, qui redemit de interitu vitam tuam, qui coronat te in misericordia & misericordibus.* Notat Genèbrardus iuxta phrasim Hebraicam idè esse ac si diceret: cingit te misericordijs: recordatur enim David illius temporis, quo Saul exercitibus suis eum vndique circumvallaret, cingeretque profugum in modum corene: significat autem se omni ex parte ab hostibus circumuentam, ad dexteram, ad sinistram, autè & retro vndeque conclusum. Nec minus, anima mea, miserijs te vndeque circumseptam ingemisti, sed Deo

II. David Deo benedicit ob accepta beneficia. *In ps. 102. 1. Tim. 6. 17.*

non sit agni, sit vituli, si non de ovibus, fiat de turtibus, seu columbis, cum autem omnia ex se seu ex opere operato non sufficeret, fides praestabat auxilium, in qua spes futuri fundabatur sacrificij à Deo instituendi, & peragedi, cum innostram salutem humanam assumeret naturam, tanti valoris ac meriti, ut in eo, quidquid Deus valet, aut habet, imò quidquid dare possit omnipotens comprehenderetur; carnem traderet suam, sanguinem suum, sua merita, nec non suam divinitatem suam. Tu verò perpende, num ex illis tibi

IX. Hic Dei beatitudine non plus vult.

lucrum reportes, salutemque animarum, quod si negligas, nihil ultra superest Deo aut dandum, aut peragendum, nec tibi quid in tuorum speres amplius remedium peccatorum, si haec tibi mitius me profint, iam non relinquitur pro peccatis hostia. Si haec non sanet medicina, si hoc te pretium illa non te resuscitet ac vivificet hostia, non est quod speres aliam, quae pluris valeat, quae maiora possit, quae efficacius operetur: in illa namque & cum illa, tibi consignat Deus, quidquid habet, quidquid potest liberalissimus: hisque datis, vere ait: Non plus ultra.

Gen. 27. 37.

O ter maxime Isaac, quam verè in crucem sublatus, omni pro me profuso sanguine, ipsa quoque vita tua tradita, me interrogaus alloqueris: Et tibi post haec fili mi, ultra quid faciam? Non plus ultra. Domine, proinde in tua crucis, ac columnae illius insignibus, apertus quam in Herculis olim columinis illud comeniret distichon: Non plus ultra. Non haec vestis, licet insulperere, qui tam parum facitis, ut illi verè dicere non possitis: Quid ultra potui facere? Mundo cuiusque obsequio hoc sub fidei iustione dicere potestis, carni vestrae pro eius delicijs intecurando confirmate, vestrae avarae cupiditati fidem facere: Quid ultra potui facere? non feci? At ipsi Deo nequaquam: quia tantum tibi superest peragendum, ut vix aliquid in eius impendens obsequium. Si D. Paulus, qui tot percurerat itinera, qui tantum in Dei famulatu profecerat, sibi plus ultra remansisse persuaserit, ut ea perpendens, quae facere poterat, dicat, plura sibi praestanda quam praestita remanere, ad quae solummodo animum viresque protendeat: Quae retro sunt obliuiscens, ad ea qua sunt priora extendens missam. &c.

Philipp. cap. 3. 13.

Quam foret consultum, & rationi consentaneum, ut fatereris, te ad tam paucos eosque tam angustos passus pro Dei gloria processisse, fide secuta haec tuis inculcatis scutis domusque insignibus. Plus ultra.

§. 12. Sepem circumdedit. Indicat quomodo sepes divina beneficia, & diabolus esse censetur, qui illa sepsus, offendit Deum.

EX praedictis sequitur, quod licet, ut paulo superius egimus, per sepelem, qua paterfamilias hanc circumdedit vineam, lex divina intelligatur, nihilominus & illorum nobis probatur sententia, qui per maceriam beneficia, dona, & misericordias intelligunt, quibus omni ex parte nos Deus coronat ac circumcingit, iuxta praefatum Divinis modum cum anima sua loquendi: Qui coronat te in misericordiis, & misericordibus, & congruè declaratur ex colloquio Dei cum diabolo. Adest Satan coram Deo, cum Dominus, Unde venit? respondet: Circumvolutam & perambulavi eam, tanquam domum & possessionem meam: tota enim, & quidquid in ea est, ad me pertinet. An omnia tua sunt? Nequaquam, inquit Deus, mihi est in terra aliquid, quod maxime facio, nempe Iob, hic servus meus, hic mihi in omne paratus obsequium: Numquid considerasti servum meum Iob, quod non sit ei similis in terra, homo simplex & rectus, & timent Deum, & recedens a malo. Rides ista Domine, quid hoc tanti, quod tibi seruiat homo? quemque tantus bonus circumdedit? Nonne tu vallastum, ac domum eius, universamque substantiam? quocumque se vertit, & quibus applicat manum, non nisi occurrunt illi tua beneficia, quibus eum benignus coronasti; adiecisti bona, boues, oves, camelos, asinos, familiam illustrem, servos & ancillas; hic filijs occurrunt aurea pinguentibus; hic filiabus circumdeditur ut similitudo repleti, quae fieri potest, ut te male gratis offendas? tunc te pugnet voluntati, in te peccet, qui se gaudet tam ex celsa beneficiorum sepe circumvallatum? quis credat tam altam transiliat maceriam? Nonne tu vallasti eum, ac domum eius, universamque substantiam per circuitum?

Si naso demonem apprehendas: & ais adesto sed difrage, tibi ipsi idem ille Dominus nomine aliam longe sublimiore beneficiorum, donorumque circumdedit maceriam? Audi tibi hoc improperantem Prophetam Ezechielem: In delicijs paravit tibi quasi domum, &c. Te quoque describit ut atborum Paradisi quatuor alia pulchriorem, aquis circumvallam, & velut eminentissimum Principem, lapidibus, gemmisque pretiosissimis exornatum: Omnis lapis pretiosus operimentum tuum. Qui sic